

GRUNDLAGSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 6/2013 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 2 och 18 § i vallagen

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 26 november 2013 regeringens proposition med förslag till lag om ändring av 2 och 18 § i vallagen (RP 192/2013 rd) till grundlagsutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- överinspektör Heini Huotarinen, justitieministeriet
- informationskontorets chef Pekka Nurminen, Europaparlamentets informationskontor i Finland
- minister Lauri Tarasti.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås det att vallagen ändras så att personer som är bosatta i Finland och är anställda inom Europeiska unionen eller andra internationella organisationer har rätt att rösta vid de val till Europaparlamentet som förrättas i Finland. Samtidigt preciseras bestämmelserna om förlust av rösträtt så att de bättre motsvarar i

det direktivet 93/109/EG som gäller rösträtt och valbarhet vid val till Europaparlamentet för unionsmedborgare som är bosatta i en medlemsstat där de inte är medborgare.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft den 1 januari 2014.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Enligt 14 § 2 mom. i grundlagen har varje finsk medborgare och varje i Finland bosatt medborgare i Europeiska unionen som har fyllt aderton år rätt att rösta vid val till Europaparlamentet enligt vad som bestäms genom lag. Valrättigheterna vid val till Europaparlamentet grundar sig på unionens fördrag. Enligt artikel 20.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt ska uni-

onsmedborgarna ha rösträtt och valbarhet vid val till Europaparlamentet samt vid kommunala val i den medlemsstat där unionsmedborgaren är bosatt, på samma villkor som medborgarna i den staten. I direktiv 93/109/EG finns dessutom närmare bestämmelser för rösträtt och valbarhet vid val till Europaparlamentet för unionsmedborgare som är bosatta i en medlemsstat där de inte är medborgare.

GrUB 6/2013 rd — RP 192/2013 rd

Bestämmelsen i grundlagen tillåter - inom de gränser som fastställs i unionsrätten - att närmare bestämmelser om rösträtten införs i vanlig lagstiftningsordning. Enligt 2 § i vallagen har medborgare i andra medlemsstater i Europeiska unionen som senast på valdagen fyller 18 år och som har hemkommun i Finland rösträtt vid val till Europaparlamentet. Genom de föreslagna ändringarna i vallagen får medborgare i Europeiska unionen som har fyllt aderton år och som är bosatt i Finland men inte har hemkommun i Fin-

land med stöd av 4 § 3 mom. i lagen om hemkommun rätt att rösta vid val till Europaparlamentet.

Sammantaget anser utskottet propositionen vara behövlig och angelägen. Utskottet tillstyrker lagförslaget utan ändringar.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner lagförslaget utan ändringar.

Helsingfors den 10 december 2013

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Johannes Koskinen /sd
vordf. Outi Mäkelä /saml
medl. Sauli Ahvenjärvi /kd
Tuija Brax /gröna
Eeva-Johanna Eloranta /sd
Ilkka Kantola /sd
Pia Kauma /saml

Kimmo Kivelä /saf
Anna Kontula /vänst
Jukka Kopra /saml
Markus Lohi /cent
Elisabeth Naucélér /sv
Tom Packalén /saf
Vesa-Matti Saarakkala /saf.

Sekreterare var

utskottsråd Timo Tuovinen.

RESERVATION

Motivering

Grundlagsutskottet ser inget behov av eller skäl till att ändra vallagen på det föreslagna sättet, eftersom utlänningar som är bosatta i Finland enligt gällande lag har möjlighet att vara bosatt i någon kommun på så sätt att han eller hon också är skriven i den kommunen. Med andra ord finns det inget lagligt hinder för att en i Finland bosatt medborgare i Europeiska unionen har hemkom-

mun i Finland, om han eller hon så önskar, och alltså inte heller för att han eller hon enligt gällande lag har rösträtt vid det val till Europaparlamentet som ordnas i Finland.

Förslag

Vi föreslår

att lagförslaget förkastas.

Helsingfors den 10 december 2013

Vesa-Matti Saarakkala /saf
Kimmo Kivelä /saf
Tom Packalén /saf